

Kedvezményezett: **Szegvár Nagyközségi Önkormányzat**

Projekt címe: **A helyi identitás és kohézió erősítése Szegváron és Derekegyházában**

Projekt azonosítószám: **TOP-5.3.1-16-CS1-2017-00015**

Tanulmány a „A helyi identitás és kohézió erősítése Szegváron és Derekegyházában” című pályázat megvalósításáról

TOP-5.3.1-16-CS1-2017-00015

A pályázatról

A projekt célterülete Szegvár és Derekegyház települések lakossága. Előbbi az aktuális statisztikák szerint 4283, utóbbi 1550 fő, így a célterület teljes lakosságszáma 5833 fő. A célterület demográfiai jellemzője az országos tendenciákkal azonos, valamelyest talán kedvezőtlenebb munkaerő-piaci mutatókkal. Az öregedési mutató értékeiben mindegyik település esetében emelkedés figyelhető meg, azaz egyre növekszik 60 év feletti aránya a gyermekkorú népességhez képest. A települések kifejezetten mezőgazdasági jellegűek, a lakosság túlnyomó többsége ebből az ágazatból él.

A pályázó önkormányzatok rendelkeznek helyi esélyegyenlőségi programokkal, melyek céljaihoz jelen projekt is illeszkedik.

A projekt konzorciumi formában valósul meg Derekegyház Önkormányzata és civil szervezet, a Tűzköves Hagyományőrző, Ismeretterjesztő, Kulturális Alapítvány bevonásával.

A projekt szakmai tartalmának megvalósításához közösségfejlesztőt alkalmaztunk.

A megvalósuló fejlesztés összhangban van Csongrád megye területfejlesztési programjával, annak stratégiai és horizontális területfejlesztési céljaival, mivel a hátrányos megkülönböztetés, az aktív közösségi élet, és a demokratikus részvételt nagyban ösztönzi.

A projekt egy célterületen, de két településen zajló közösségfejlesztési folyamat, amely több éven keresztül segíti a helyi lakosok kezdeményező- és cselekvőképességének fokozását.

A közösségi felmérés - Szegvár

Pályázatunk pozitív elbírálást kapott, végül a Támogatási szerződés aláírása 2018.03.22. napján került sor. A megvalósítás első lépése volt, hogy a településeken a lakosságot tájékoztassuk a nyertes pályázatról.

A projektet Szegváron 2018. 06. 14-én mutattuk be az első közösségi beszélgetés alkalmával, az interjúkészítés összefoglaló beszámolójával egyidejűleg.

Az első mérőföldkő teljesítéséig négy alkalommal tartottunk közösségi beszélgetést.

A közösségi beszélgetések során nagy hangsúlyt helyeztünk a kezdeményezések kibontakozására a közösségi beavatkozásokra, valamint a közösség aktív tagjainak együttműködési készségeinek fokozására és a hálózatépítésre.

A részt vevő lakosok száma általában 26-30 fő között volt. A megszólítás és a szervezés során hangsúlyt kapott a civil szervezetek vezetőinek és tagjainak a bevonása is. A közösségi beszélgetések során folyamatosan visszacsatoltuk az addigi eredményeket és a projekt folyamatát, előrehaladását, biztosítva ezáltal a helyi nyilvánosság lehetőségeit és a lakosok információval való ellátásának fokozását.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE

2018. június végén zárult a közösségi interjúk elkészítése és feldolgozása. A megszólított alanyok közül mindenki válaszolt a kérdéseinkre és a későbbiekben is aktívan részt vettek a közösségi beszélgetéseken.

A helyzetelemzés a helyi cselekvési terv elkészítését szolgáló közösségi interjúkra, közösségi beszélgetésekre és a közösségi felmérés eredményeire épül. A településen jellemző problémák és kihívások, megoldandó problémák felmérése érdekében kérdőíves módszert alkalmaztunk. Szegváron 261 db kérdőív került kitöltésre.

A kérdőívek alapján egyértelműen elmondható, hogy a szegvári lakosok szeretik a településüket, szeretik a lakóhelyüket, és biztonságosnak tartják. Az is nyilvánvaló, hogy szeretnek részt venni a rendezvényeken.

Összességében elmondható, hogy a szegvári lakosok érdeklődők, nyitottak a rendezvények események iránt, a kivitelezésben, együttműködésben szervezésben szükséges még a motiváció folyamatos fenntartása, növelése, de ettől függetlenül elégedettek és a lehetőségükhöz mértén bevonhatóak. Az is kiderült, hogy mindenkinek egyaránt fontos a kapcsolatok és a hagyományok ápolása, hiszen ragaszkodnak a meglévő eddigi rendezvényekhez, de szívesen látnak új kezdeményezéseket is.

A közösségi felmérések – Derekegyház

2018. április 1 – 2019. június 30. között 10 közösségi beszélgetést szerveztünk, melyeken az interjúk eredményeinek megismerésétől indultunk, a problémák súlyozásával folytattuk munkánkat, összeállítottuk a lakossági kérdőív kérdéseit.

Munkánk első lépéseként közösségi interjúkat készítettünk, négy szemközti beszélgetéseket kezdeményeztünk azokkal a lakosokkal, akik aktív résztvevői a közösségi életnek, építő

jellegű véleménnyel, segítő szándékkal rendelkeznek és a közösség jobbá tételén munkálkodnak.

Az 1. és 2. Közösségi beszélgetésen az interjúalanyok válaszaiból és a közösségi beszélgetések résztvevőinek javaslataiból összeállított problémalistát súlyoztuk (aszerint, hogy közösségfejlesztési szempontból mi a fajsúlyos, valamint mi az a probléma, amire mi magunk hatással vagyunk, meg tudjuk oldani, vagy legalábbis javíthatunk rajta) – e 4 témakör adta a kérdőív alapját:

1. Rendezvények alacsony látogatottsága
2. Derekegyháziak és Tompaháziak eltávolodtak egymástól
3. A Palacsintafesztivált nem érzik magukénak a helyiek
4. Segítő hálózat kialakulása

A kérdőívezés 2019. március 1 – 21. között zajlott Derekegyházon. Összesen 198 db kitöltött kérdőívet sikerült begyűjtenünk (a háztartások mintegy 1/3-a).

A kérdőívek alapján egyértelműen elmondható, hogy a derekegyházi lakosok nyitottak a programok, rendezvények, közösségi élet felé, azonban mindez fokozható még több személyes megszólítással, kidolgozottabb figyelemfelkeltéssel, testre szabottabb programokkal. Fontos, hogy a továbbiakban (is) ne csak a nagy rendezvényekre kerüljön a hangsúly, habár a nagy rendezvény egy időben több embert megszólít, de a kis rendezvényeken tud jobban összekovácsolódni a közösség. A derekegyháziak szeretik a települést, csendes, békés, nyugodt, családi. Van, aki szereti alakítani a község életét azáltal, hogy részese és mozgatórugója a helyi rendezvényeknek, eseményeknek, illetve van, aki „csak” szeret ide hazatérni munka, iskola után.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE

A közösségi felmérések eredményeinek figyelembevételével került kidolgozásra a Helyi Cselekvési Terv és a Rendezvénynaptár.

A cselekvési tervben kidolgozásra került az egyes projektekhez kapcsolódó megvalósítási folyamatok. Hol, mikor, kinek a közreműködésével, milyen célcsoportoknak, kinek a felelős szervezésével valósul meg a rendezvény.

Együttműködési megállapodásokat kötöttünk helyi egyesületekkel, intézményekkel:

- Szegvár Nagyközségi Önkormányzat:
  - o Szegvári Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény
  - o Szegvári Egyesített Közművelődési és Muzeális Intézmény
  - o Szegvári Polgárőr Egyesület
  - o Kurca- Parti Óvoda
  - o Castellum Étterem és Panzió

- Derekegyház Nagyközség Önkormányzata:
  - o Derekegyház Napköziotthonos Óvoda
  - o Derekegyházért Közhasznú Egyesület
  - o Derekegyházi Sportkör
  - o Dereklencse Képipró Egyesület
  - o Kossuth Söröző

A pályázati felhívásban megfogalmazták, hogy negyedévente szükséges új akciókat, folyamatokat tervezni:

- hagyományok feltárása,
- szomszédünnepek,
- helyismereti kiállítások.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Félévente új program:

- értéktári munkák,
- falukönyv,
- tábor,
- stb.

Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése:

- honlap fejlesztése,
- helyi nyomtatott sajtó, stb.

Részvételi fórumok elindítása évente két alkalommal:

- kerekasztalok, párbeszédkörök.

Információs pontok kialakítása:

- mindkét község Művelődési Házában elérhető teljes körű információszerzési lehetőség a projektről.

A cselekvési terv része volt, hogy megfelelő színvonalú szakemberek bevonását biztosítsa képzéseken való részvétel lehetőségével, sőt a településvezetőknek is adott lehetőséget képzések, tanulmányutak elérhetőségével.

Kötelező volt megvalósítani egy közbiztonsági, vagy közlekedésbiztonsági programot is.

Szegváron Nagyközségi Önkormányzat szervezésében 1 alkalommal, a Tűzköves Hagyományörző és Ismeretterjesztő és Kulturális Alapítvány szervezésében 2 alkalommal, Derekegyház Nagyközség Önkormányzata szervezésében pedig 3 alkalommal szervezték meg a Közlekedésbiztonsági napot.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A cselekvési terv nagy előnye volt, hogy menet közben változtatható, igazítható volt.

Rendezvénynaptár:

A pályázat benyújtását megelőző években megtartott állandó rendezvényeinket figyelembe véve, a tervezett programokat 4 évre soroltuk be.

A rendezvénynaptárral párhuzamosan készült a pénzügyi tervezés is. A pályázati kiírás konkrétan meghatározta az elszámolható költségek körét, illetve azt, hogy ezek az összes támogatás hány százalékát tehetik ki.

Eszközbeszerzés

Eszközbeszerzésre is sor került a pályázaton belül. Szegvár Nagyközségi Önkormányzat egy új 10x30x2,3m méretű rendezvény sátorral is gazdagodott bruttó 4 988 966 Ft értékben.

Hagyományok feltárása, helyismereti, helytörténeti kiállítások, értéktári munkák:

Falunap keretében méhészeti kiállítást szerveztük a helyi méhészek bevonásával. Borfesztivál keretében a szőlőtermesztés történetét tártuk fel. Szüreti fesztivál alkalmával bemutattuk a szüreti szokásokat, a must és bor készítés folyamatait. Sportolj velünk című program alkalmával kiállítást szerveztünk a helyi kötődésű olimpiákról. Borfesztivál keretében pedig néptánc hagyományait tártuk fel.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE

Helyi nyilvánosság

A Szegvári Naplóban és a Derekegyházi Hírekben a projekttel kapcsolatos beszámolók és kiadványok folyamatosan jelentek meg a megvalósítási időszak során. A szegvári és a derekegyházi Művelődési Ház Facebook oldala illetve a Tűzköves Alapítvány Facebook oldala is aktívan osztotta meg a tájékoztató anyagokat, illetve a rendezvényekre való meghívókat is programokra. Plakátokkal és szórólapokkal is igyekeztünk elérni a lakosságot.

Képzések

Puskásné Halál Ágnes és Bánvölgyi Petra a projektben megvalósításában részt vevő közösségfejlesztők sikeresen elvégezték az Alternatíva Egyesület 120 órás közösségfejlesztő képzését.

A település vezetői és választott képviselőik részt vettek a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt által biztosított szakmai tapasztalatcserén:

- Szegvár Nagyközségi Önkormányzat képviseletében Szabó Tibor György polgármester és Pöszmet Zsolt választott képviselő sikeresen elvégezte a „A közösségfejlesztés és a helyi közigazgatás kapcsolata, egymásra gyakorolt hatása” című 6 órás képzést,
- Derekegyház Nagyközség Önkormányzata képviseletében Szabó István és Gordos Pál választott képviselő sikeresen elvégezte a „A közösségfejlesztés és a helyi közigazgatás kapcsolata, egymásra gyakorolt hatása” című 6 órás képzést.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE

Indikátorok

Az indikátorszámok nagyon kedvezően alakultak, hiszen a tervezett 1750 résztvevő helyett 2311 főről tudunk beszámolni. A hátrányos helyzetűek elérése szintén magas színvonalon sikerült. Nagy számban vettek részt 60 év felettek és kiemelkedő volt a nők jelenléte is.

Rendezvényeink

Szegvár Nagyközségi Önkormányzat

1. Falunap, méhészeti kiállítás
2. Gasztró Tó fesztivál
3. Falunapi operett gála
4. Online közlekedésbiztonsági program
5. Szakmai tapasztalatcsere Erdély

Túzköves Hagyományőrző Ismeretterjesztő és Kulturális Alapítvány

1. Közlekedésbiztonsági rendezvény_1
2. Közlekedésbiztonsági rendezvény_2
3. Borfesztivál (szőlőtermesztés történetének feltárása)
4. Mozgás napja
5. Szüreti fesztivál (szüreti szokások, must készítés, borkészítés)
6. Sportolj velünk (Olimpikonokról kiállítás)
7. Borfesztivál (néptánc hagyomány feltárása)
8. Fitt nap
9. Szakmai tapasztalatcsere Erdély

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Derekegyház Nagyközség Önkormányzata

1. Ősz-Feszt
2. Falufarsang
3. Szent István-napi néptáncfesztivál
4. Családi Sportfesztivál
5. Gasztro- és Palacsintafesztivál
6. Szenior Sportnap_Egészségnap
7. Parasztolimpia
8. Öko-nap
9. Kölyökfesztivál
10. Közlekedésbiztonsági rendezvény_1
11. Közlekedésbiztonsági rendezvény_2
12. Közlekedésbiztonsági rendezvény_3
13. Szakmai tapasztalatcsere Zetelakán

A négy éven átívelő projekt mindkét községben nagyon sikeresen valósult meg annak ellenére, hogy a pandémia miatt sok idő elveszett. A közösségek megerősödtek és a lakosság aktívabb lett. Megszerették és szívesen jártak a projekt keretében megvalósuló rendezvényekre. A szervezésbe és a kivitelezésben is be lett vonva a lakosság, a helyi egyesületek, valamint az intézmények, közösségi házak, könyvtárak munkatársai. Véleményünk szerint minden korosztály talált az érdeklődésének és életkorának megfelelő programot a négy év alatt.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE

A megalapozó tanulmány koncepciója szerint a programok megvalósításaként azt vártuk, hogy növekszik a lakosság települési identitása és elköteleződése a szűkebb környezetük iránt, a helyi események és a közösségi munka irányába. Közvetlen elvárásunk volt, hogy a projekt megvalósítással a településeken előtérbe kerüljön az önkéntesség, és aktivizálni tudjuk a helyi társadalom azon csoportjait is, akik eddig kevésbé kapcsolódtak be a közösségi munkába.

Összességében kultúránk gazdagodott, ismereteink bővültek és a lakosság identitástudata nőtt az elmúlt években. Rengetek új önkéntes és segítő csatlakozott a közösségi munkához. A konzorciumi együttműködés csak előnyükre vált, hiszen egymást szalmailag is segíteni tudtuk, továbbá tapasztalatainkat is megoszthattuk egymással. Fontosnak tartjuk, hogy a pályázat keretében megvalósított programok továbbra is megmaradjanak, elérhetőek legyenek a lakosság számára, melyeket reményeink szerint minden évben megszervezünk. Bízunk benne és reméljük, hogy az előttünk álló fenntartási időszakban még rengeteg lehetőség nyílik tapasztalataink, kiépített kapcsolataink felhasználására.

Szegvár, 2023. március 28.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE